

Bridal Pure Beauty

BcA. Martina Laňková, DiS.

Diplomová práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Design oděvu
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Martina Laňková, DiS.**
Osobní číslo: **K12399**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design - Design oděvu**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **BRIDAL - kolekce svatebních šatů**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním rozsahu 25 normostran.

Vývoj svatebních šatů v jednotlivých dekádách 20. století a vliv na současnost. Moderní technologie a jejich využití v módě.

2. Praktická část

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 7 - 12 modelů autorské kolekce.

Teoretická a technická příprava projektu, sběr potřebných informací, dokumentace realizace dle zadaných parametrů (moodboard, storyboard, skici s naznačením siluety, barevnost, popis materiálů, technické nákresy modelů, technické opisy, stříhové řešení, postprodukce).

Práce musí být doplněná o dokumentační fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě krátkým promo videem.

Rozsah práce: cca 40 stran, formát A4. Odevzdejte ve 2 stejnopisech v pevné vazbě. Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD-ROM. Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

AMNÉUS, Cynthia a Contributions by Sara Long Butler JELLISON. two centuries of wedding gowns. London: Giles, 2010. ISBN 978-190-4832-843.

CLARKE, Sarah E a Jane HARRIS. Digital visions for fashion textiles: made in code. London: Thames, 2012. ISBN 05-005-1644-8.

EHRMAN, Edwina. The wedding dress: 300 years of bridal fashions. Wellington, N.Z, 2011. ISBN 978-187-7385-834.

MÁCHALOVÁ, Jana. Budiž móda: průvodce dějinami módy 20. století. Vyd. 1. Praha: Brána, 2012. ISBN 978-80-7243-608-8.

MÁCHALOVÁ, Jana. Móda 20. století. Praha: Lidové noviny, 2003. ISBN 80-710-6587-0.

Móda: z dějin odívání 18., 19. a 20. století : sbírka Kyoto Costume Institute. Vyd. 1. Praha: Slovart, 2003, 735 s. ISBN 38-228-2624-3.

QUINN, Bradley. Fashion futures. London, 2012. ISBN 978-185-8945-637.

STEVENSON, N. Kronika módy: 1800 - 1870 - 1940 - 1960 - 1980 - 2020: kdo udává tón - nejslavnější módní ikony a návrháři. Vyd. 1. Praha: Fortuna Libri, c2011, 288 s. Fortuna factum. ISBN 978-80-7321-570-5.

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Art. Mária Štraneková, ArtD.

Ateliér Design oděvu

Datum zadání diplomové práce:

3. října 2013

Termín odevzdání diplomové práce:

16. května 2014

Ve Zlíně dne 20. února 2014

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

děkanka

Mgr. Art. Mária Štraneková, ArtD.

vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 24.4. 2014

.....
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Teoretická část této diplomové práce se zabývá vývojem společenských a svatebních šatů od počátku třicátých let 20. století až po současnost. Je zde rozebráno, jaký vliv měla móda jednotlivých dekad 20. století na svatební šaty – uplatňování módních siluet, střihů a zdobení.

Dále se teoretická práce krátce zabývá moderní technologiemi, které mají výrazný vliv na současnou módu. Zvláštní pozornost je věnovaná technologii laseru.

Výsledkem praktické části diplomové práce je kolekce svatebních šatů, ve které jsou zhodnoceny a využity poznatky teoretické části obohacené o vlastní zkušenosti a náhled. Pro vytvoření originální jedinečné kolekce jsem využila technologii laseru.

Klíčová slova: svatební šaty, autorská oděvní kolekce, moderní technologie, laser

ABSTRACT

Theoretical part of this diploma work deals with the development of evening and wedding dress from the beginning of 1930s to the present. Influence of various fashion decades of 20th century on wedding dress is evaluated in this part – the application of fashion silhouettes, cuts and embellishments.

Theoretical part also aims on some modern technologies, which have significant influence on current fashion. Special attention is given to laser.

The result of practical part of this diploma work is a collection of wedding dresses, in which theoretical knowledge from the theoretical part, enriched with own experiences, are assessed and used. To create an unique original collection, I used technologies laser.

Keywords: wedding dress, copyright clothing collection, modern technologies, laser

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí práce MgA. Marii Štranekové, ArtD. za odborné vedení. Zvláštní poděkování patří Janě Súkenikové, která vytvářela grafiku pro laser. A nakonec bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří mě během celého mého studia podporovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VÝVOJ SVATEBNÍCH ŠATŮ - HISTORIE	12
1.1 IKONICKÉ SVATEBNÍ ŠATY V PRŮŘEZU HISTORIÍ	12
1.1.1 Wallis Simpson (1937).....	13
1.1.2 Královna Elizabeth II. (1947)	14
1.1.3 Jacqueline Bouvier (1953)	15
1.1.4 Grace Kelly (1956).....	15
1.1.5 Audrey Hepburn (1954)	16
1.1.6 Elizabeth Taylor (1959)	16
1.1.7 Bianca Pérez-Mora Macias (1971)	17
1.1.8 Mia Farrow (1966)	18
1.1.9 Yoko Ono (1969)	18
1.1.10 Princezna Diana (1981).....	18
1.1.11 Gwen Stefani (2002)	19
1.1.12 Kate Middleton (2011).....	19
1.1.13 Kate Moss (2011).....	20
1.1.14 Sarah Jessica Parker jako Carrie Bradshaw	20
2 DEKÁDY 20. STOLETÍ A JEJICH DOPAD NA SVATEBNÍ MÓDU	21
2.1 30. LÉTA	21
2.1.1 Hollywoodský glamour a zlatá éra filmu	22
2.1.1.1 Gilbert Adrian	22
2.1.2 Nekonečné vlečky	23
2.2 50. LÉTA	23
2.2.1 Christobal Balenciaga	24
2.2.2 Christian Dior	25
2.2.3 Hubert de Givenchy	25
2.2.4 Diorovská silueta – populární i u oltáře	26
2.3 60. LÉTA	27
2.3.1 Yves Saint Laurent	28
2.3.2 Nevěsta v mini	29
2.4 90.LÉTA	31
2.4.1 minimalistické svatební	31
3 MODERNÍ TECHNOLOGIE	33
3.1 LASER	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
4 KOLEKCE BRIDAL PURE BEAUTY	36
4.1 VYUŽITÁ TECHNOLOGIE LASER	36
4.2 POSTUP PRÁCE - TVORBA STŘIHU PŘÍMO Z LASERU	37
4.2.1 laser - motiv.....	38

4.3	BAREVNOST	38
4.3.1	temně fialový model.....	39
4.4	MATERIÁLY	39
4.4.1	Softshell.....	40
4.4.2	Tyl	40
4.5	BRIDAL PURE BEAUTY	41
4.5.1	Twiggy	41
4.5.2	Adina	41
4.5.3	Scarlet.....	42
4.5.4	Tatiana.....	42
4.5.5	Grace	42
4.5.6	Sabrina.....	43
4.5.7	Ariel.....	43
III	PROJEKTOVÁ ČÁST.....	44
5	TECHNICKÉ POPISY A NÁKRESY MODELŮ.....	45
5.1	DÁMSKÉ SVATEBNÍ POUZDROVÉ MINIŠATY S OZDOBNÝM LÍMEČKEM.....	45
5.2	DÁMSKÉ SVATEBNÍ POUZDROVÉ ŠATY S OZDOBNÝMI ZÁDY	45
5.3	DÁMSKÉ SVATEBNÍ ŠATY KOSTÝMOVÉHO STŘIHU VZADU PRODLOUŽENÉ.	46
5.4	DÁMSKÉ SVATEBNÍ ŠATY EMPÍROVÉHO STŘIHU.....	47
5.5	DÁMSKÉ DLOUHÉ SVATEBNÍ ŠATY S ŽIVŮTKEM A SPLÝVAVOU SUKNÍ.	47
5.6	DÁMSKÉ DLOUHÉ SVATEBNÍ ŠATY S ÚZKÝM KORZETEM A ŠIROKOU SUKNÍ.	48
5.7	DÁMSKÉ SVATEBNÍ DVOUDÍLNÉ ŠATY S ASYMETRICKÝM HORNÍM DÍLEM.....	49
	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
	SEZNAM OBRÁZKŮ	52
	ZDROJE OBRÁZKŮ	53
	SEZNAM PŘÍLOH.....	55

ÚVOD

Svatební den historicky tvoří jeden z nejdůležitějších dnů v životě moderního člověka. Symbolizuje začátek nového života v páru, založení rodiny a veřejné vyznání lásky k partnerovi. Z genderového hlediska je tento den jednoznačně důležitější pro ženy, a jedním z hlavních důvodů je i možnost obléknout si svatební šaty, ve kterých se promítají touhy z dětství – být princeznou, zářit jako nejdražší diamant a všechny oči aby se upíraly jen na nás. Avšak i sen o princezně podléhá módě a módním trendům.

Žijeme v době, kdy se ohromnou rychlostí střídají a zanikají módní trendy, neexistují hranice stylů, neplatí žádná pravidla. Všechno je možné, všechno je in. To samé platí i o svatebních šatech. Vývoj módy ve 20. století nám dal velký výběr střihů - siluet - od mini po maxi. Dnes všechny styly, co nám přinesly dekády 20. století, jsou k dostání a nic není nemožné. Každá silueta, na kterou si jen je možné vzpomenout, je v nabídce svatebních salonů, a pokud není, je možnost si ji nechat stvořit na zakázku. V současnosti může nevěsta podlehnout aktuálním módním trendům i ve svatebních šatech, ale stejně tak může být přesně takovou nevěstou, jakou si přála být v dětství.

To, že se v módě určité styly neustále opakují, je nevyhnutelné, neboť tvar lidského těla omezuje volbu. Nicméně před vzkříšením jakéhokoli pomínulého stylu musí být vždy zvážen fakt, že nanovo vzklíčí v naprosto odlišném společenském kontextu, a tudíž potřebuje zcela nové pojetí vyjadřující danou současnost. (Móda, str. 515) To nevyhnutelně platí i o svatebních šatech, kdy i vzkříšení typické svatební módy 30. let bude doprovázeno a modifikováno vlivem moderní kultury a stylu.

V této diplomové práci se zabývám právě svatební módou v průběhu 20. století, jejím vývojem a vlivem jednotlivých stylů na současné trendy a podoby svatebních šatů. Speciální pozornost věnuji 30. létům a 50. létům 20. století, během kterých dle mého názoru působili návrháři se stěžejním vlivem na vývoj svatební módy; šaty a siluety z tohoto období se také staly základní inspirací pro praktickou část práce. V té jsem navrhla celkem sedm svatebních šatů, na které jsem ve větší či menší míře využila moderní technologii laseru a netradiční materiál softshell, aby je posunula do současného kontextu moderní doby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝVOJ SVATEBNÍCH ŠATŮ - HISTORIE

Za první moderní svatební šaty takové, jak je známe dnes, jsou považované šaty britské královny Victorie Alexandry z roku 1840, kdy si 10. února brala prince Alberta Sasko-Kobursko-Gothajského. Královna Victorie si na sebe oblékla šaty z bílého saténu zdobené ručně vyšítou Honitonskou krajkou doplněné krajkovým závojem připevněným na věnečku z pomerančových květů. Královna Victorie záměrně ne zvolila metalickou látku vyšítou stříbrnou nebo zlatou nití, která byla v té době oblíbená, protože nechtěla působit jako ozdoba trůnu a upozorňovat na svoje bohatství a krásu. Nicméně volba bílé barvy měla své důvody: vystihovala její politický status, prezentovala ji jako hlavu státu a neotřelým způsobem dala vyniknout její jedinečnosti a způsobu, jakým chtěla působit na království. Dále byla v té době také symbolem patriotizmu. Protože svatba královny byla hojně propagovaná a sklídila velký obdiv, začaly ji nevěsty nejen ve Velké Británii, ale i v jiných zemích kopírovat a královna Victorie tak nastolila novou tradici bílých svatebních šatů, která se udržela dodnes.

Je poměrně logické, že královna Victorie nebyla první nevěstou v bílých šatech v historii. Ještě dávno před ní se dívky z bohatých rodin vdávaly právě v bílé, které bylo těžké docílit a také ji dále udržovat, a proto byla ukázkou bohatství a dobrého společenského postavení rodiny. Šaty královny byly výjimečné i proto, že běžně si ženy té doby braly na svatbu své nejlepší slavnostní šaty, které popřípadě nechaly jen upravit, ale nikdy si nenechávaly šaty konkrétně na tuto příležitost šít.

Dalším faktorem, který napomohl zpopularizování bílých svatebních šatů, byly sociálně-ekonomické změny ve společnosti 19. století. Početná bohatnoucí střední vrstva chtěla napodobit styl aristokratického života a jeho módu, a právě bílé svatební šaty se staly jedním z atributů, které si nyní mohly dovolit. Od této události pak bílé svatební šaty nebyly pouhými výjimkami, ale poměrně rychle ustáleným trendem.

1.1 Ikonické svatební šaty v průřezu historií

Pro představu dalšího vývoje svatebních šatů uvádím několik ikonických kousků v průřezu 20. století až po současnost, které významně zasáhly do jejich historie změn a vývoje svatebních šatů a jsou častou inspirací i v dnešní době. Jednotlivé šaty jsou řazeny chronologicky a uváděny pod jménem ženy, která je na svatbu oblékla.

Na těchto ikonických šatech lze poměrně snadno demonstrovat postupný vývoj svatebních šatů během 20. století, a také určit míru vlivu, jaký tyto jednotlivé kousky měly na další vývoj a utváření stylů. Lze také ohodnotit při porovnání opakování určitých trendů a při posouzení dopadu na současný stav a styly, jaké období 20. století mělo v oblasti svatebních šatů nejzásadnější vliv.

Na ikonických šatech z počátku 21. století lze zřetelně pozorovat výrazný trend návratu k předchozím typům a stylům. Toto období je v oblasti módy typické právě vrácením v čase a čerpáním z fondu, který jí postupně vytvořilo století předchozí. 21. století je typické v tom, že se v jednom desetiletí vystřídá hned několik siluet a dochází k jejich mixům a přepracování do současných kontextů.

1.1.1 Wallis Simpson (1937)

Wallis Simpsonová, žena Edwarda VII, známá též jako vévodkyně z Windsoru, byla skutečnou módní ikonou své doby. Její štíhlá a vysoká postava byla ztělesněním tehdejšího ideálu krásy a její módní kreace byly pečlivě sledované médii. Její úzké, dlouhé svatební šaty s korzetovým sáčkem byly typickou ukázkou módy třicátých let - stojáček, dlouhý rukáv, splývavá sukně obepínající boky, vyznačený pas v přirozené výšce. Minimalistické šaty jsou dílem návrháře Mainbochera, který jako symbol vyléčeného zranění přidal zigzag štepování vzadu na výstřihu. Význam štepování však zůstal tajemstvím mezi ním a Wallis. Na těchto šatech je pozoruhodný také příběh samotné Wallis. Ačkoli v době, kdy si brala Edwarda, byla dvakrát rozvedená a korunní princ se kvůli její minulosti musel trůnu vzdát, přesto ji veřejnost milovala a ženy se snažily její každodenní i svatební módu napodobit.

Obr. 1. Wallis Simpson

Obr. 2. Královna Elizabeth II

1.1.2 Královna Elizabeth II. (1947)

Když si princezna Elizabeth brala prince Philipa, Británie se ještě stále vzpamatovala z dopadů druhé světové války. Svatba princezny tak symbolizovala pro britský lid mnohem více než akt vstupu do manželství – byla zároveň příslibem lepší budoucnosti a rozkvětu království. V takové atmosféře jsou svatební šaty princezny a jejich provedení vysoce důležité, neboť musely příhodně korespondovat s představami britského lidu a odrážet právě symboliku celé svatby.

Šaty pro princeznu Elizabeth navrhoval Norman Hartnell, což pro něj bylo velkou poctou a zajistilo mu vedoucí postavení mezi londýskými návrháři. Harnel se inspiroval postavou Flory zachycenou na obraze *La Primavera* od renesančního malíře Botticelliho. Šaty bohyně jsou poseté květy, které symbolizují lásku a příchod jara, v čemž viděl Hartnell určitou paralelu s princezninou svatbou, která měla ukončit bolest a utrpení války a přinést již zmiňovaný příslib lepších zítřků.

Šaty mají klasickou siluetu s vypasovaným živůtkem s tvarovaným výstřihem, úzkými rukávy a širokou sukni prodlouženou do vlečky. Jsou ušité ze saténu v odstínu slonové kosti a dekorované tradičním květinovým motivem z růží, pomerančových květů a kukuřičných klasů symbolizujících lásku a plodnost, vyšitých z 10 000 bílých perel a

stříbrných nití. Tiára se závojem, půjčená od princezny matky, královny Elizabeth I., symbolizovala v celém svatebním modelu pouto k tradicím a historii britského království.

1.1.3 Jacqueline Bouvier (1953)

Jacqueline Bouvier, jinak známá jako Jackie O, se v roce 1953 stala ženou amerického prezidenta Johna F. Kennedyho. I její šatník byl pozorně sledován médii a (nejen) americkými občany, a totéž platí pro její svatební róbu. Její úzké hedvábné šaty s těsným korzetem, spadlými rameny a širokou kolovou sukní dekorovanou drobkou voskovými květy, které jsou typickou ukázkou diorovské siluety 50. let, navrhla newyorská návrhářka a designérka Anne Lowe. K šatům patřily i malé bílé rukavičky po zápěstí a dlouhý závoj.

Obr. 3. Jacqueline Bouvier

1.1.4 Grace Kelly (1956)

Grace Kelly byla slavná americká herečka, která je proslulá především díky svému účinkování v hororových klasikách od mistra filmového hororu Alfréda Hitchcocka. Sledovanou módní ikonou se však stala až v době, kdy potkala monackého knížete Rainiera III. a po půlroční známosti se za něj provdala a stala se tak monackou kněžnou. Svatební šaty Grace Kelly jsou považované za jedny z nejkrásnějších a nejpopulárnějších šatů v historii. Navrhla je kostymérka MGM Helen Rose a byly ušité z 25 yardů

hedvábného taftu, krajky a perel. Na kraje s motivem růží pracovaly tři tucty švadlen po dobu šesti týdnů.

Obr. 4. Grace Kelly

Obr. 5. Audrey Hepburn

1.1.5 Audrey Hepburn (1954)

Šaty, které Piere Balmain navrhl pro Audrey Hepburn na její svatbu v roce 1954 s hercem Melem Ferrerem, byly typickou ukázkou trendu, který panoval v polovině 50 let. Krátké šaty s bohatou kolovou sukní v baletkovské délce z křehkého průsvitného materiálu, se vyznačovaly pasem vyznačeným stuhou a kulatým límečkem. Poměrně jednoduché šaty byly doplněné věnečkem z růží ve vlasech.

1.1.6 Elizabeth Taylor (1959)

Hvězda mnoha holywoodských filmů a populární sexsymbol velké části 20. století, herečka Elizabeth Taylor, se během svého života vdávala celkem osmkrát. Pokaždé byly její svatby mediálně populární záležitostí, ovšem co se svatebních šatů týče, největší zájem vzbudily šaty, připravené pro její čtvrtou svatbu se zpěvákem Eddiem Fisherem. Vdávala se netradičně v zastřených zelených šatech s kapucou z lehkého materiálu a sladěných s hedvábnými lodičkami.

Obr. 6. Elizabeth Taylor

1.1.7 Bianca Peréz-Mora Macias (1971)

Bianca Jagger symbolizovala uvolněnost a určitou neformálnost, když ke svatbě zvolila kostýmek místo šatů. Již těhotná Bianca si brala Micka Jaggera v bílém lněném kostýmku se sukní ke kotníkům a smokingovým sáčkem od Yves Saint Laurenta. Sako s hlubokým výstřihem odhalovalo jinak nahý dekolt. Celkový outfit pak doplnila velkým kloboukem zdobeným látkovými růžemi s malým tylovým závojem.

Obr. 7. Bianca Jagger

1.1.8 Mia Farrow (1966)

Nevěsta Franka Sinatra Mia Farrow se rozhodla vzepřít trendu ženských svatebních šatů a oblékla si elegantní sukňový kostýmek s krátkým sáčkem bez límečku s dvouřadým zapínáním a ozdobený něžnou mašličkou v pase. Její mladiství dívčí vzhled v tomto outfitu zcela odpovídal trendu 60. let.

Obr. 8. Mia Farrow

Obr. 9. Yoko Ono

1.1.9 Yoko Ono (1969)

Umělkyně Yoko Ono, která si v roce 1969 brala zpěváka Johna Lennona, nikdy nešla s davem a nebylo tomu jinak ani ve svatební den. Yoko si oblékla bílé sportovní minišaty, bílé podkolenky, velký bílý klobouk a nezapomněla ani na velké sluneční brýle. Yoko měla vždy svůj osobitý styl a v klasických svatebních šatech by si ji málokdo dovedl představit. Jedinečný styl Yoko je důkazem, že velké svatební nejsou vždy nutností.

1.1.10 Princezna Diana (1981)

Svatební šaty princezny Diany ze slonovinového hedvábného taftu s velkou plnou sukni, vypasovaným živůtkem, volánovým límcem a nabíranými rukávy inspirovaly celou generaci nevěst. Nezapomenutelná byla hlavně jejich nekonečná 25 stop dlouhá vlečka lemovaná krajkou s třpytivými korálky. Šaty navrhli David a Elizabeth Emanuelovi a jejich úkolem bylo proměnit nevěstu v pohádkovou princeznu, což se jim v případě Diany podařilo. Osobitost a vliv osmdesátých let je znát v Dianině typickém krátkém účesu.

Obr. 10. princezna Diana

Obr. 11. Gwen Stefani

1.1.11 Gwen Stefani (2002)

Netypické svatební šaty s punkovým nádechem pro slavnou zpěvačku Gwen Stefani navrhl John Galiano. Spodní lem šatů z bílého hedvábí byl sprejem obarvený na ostře růžovou barvu. Střih šatů byl asymetrický, korzet i sukně působily dojmem, že jsou pootočené ze své přirozené polohy. Část korzetu na zádech byla rozepnutá a odhalovala spodní krajkový korzet.

Po svatbě zpěvačka darovala šaty Victoria and Albert muzeu v Londýně se slovy, že jde o kousek umění (a piece of art).

1.1.12 Kate Middleton (2011)

Když si Catherine Middleton brala britského prince Williama, měla na sobě šaty od britské návrhářky Sarah Burton, kreativní ředitelky módní značky Alexander McQueen. Šaty z hedvábného gazaru měly korzet bez ramínek pokrytý krajkou vytvořenou na Royal School of Needlework (Královská škola vyšívání). Vzor krajky skrývá symboly Británie - růži, narcis, bodlák a jetel.

Obr. 12. Kate Middleton

Obr. 13 Kate Moss

1.1.13 Kate Moss (2011)

Šaty topmodelky Kate Moss z dílny návrháře Johna Galliana jsou typickou ukázkou nostalgického návratu do minulosti. Splývavá, lehce přiléhavá silueta je jasným odkazem na 30. léta 20. století s lehkým nádechem šik hippie stylu sedmdesátých let.

1.1.14 Sarah Jessica Parker jako Carrie Bradshaw

I když poslední ikonické šaty nepocházejí z reálného života, nýbrž z filmu, svým provedením a popularitou seriálu *Sex and the city* (*Sex ve městě*), ve kterém Sarah Jessica hraje Carrie Bradshaw, jsou jistě neodmyslitelnou součástí této skupiny. Šaty, které si ve stejnojmenném filmu *Sex and the city* vybrala hlavní hrdinka, sloupkařka a glosátorka se slabostí pro módu a oblékání, Carrie Bradshaw, jsou dílem britské návrhářky Vivienne Westwood. Tyto architektonické šaty jsou úžasným příkladem avantgardního přístupu ke svatební módě.

Obr. 14. S. J. Parker

2 DEKÁDY 20. STOLETÍ A JEJICH DOPAD NA SVATEBNÍ MÓDU

Minulé století je století zvrátů, revolucí a bourání hranic v módě - maximální zkrácení sukně, úplné odhalení těla, popření a opětovný návrat k ženským křivkám, popření trojrozměrnosti oděvu nebo experimentování s novými materiály a technologiemi.

Každá dekáda přinesla zcela nový styl a nové inspirace, které se vždy určitým způsobem odvíjely od předchozích, upravovaly je, doplňovaly nebo naopak zcela popíraly.

Jak se měnila móda pro denní nošení, měnila se i móda večerních a společenských šatů, které měly zásadní vliv na vývoj módy svatebních šatů. V některých dekádách byly svatební šaty stejně extrémní, minimalistické nebo extravagantní jako každodenní móda. A snad v žádné dekádě nezůstaly stát svatební šaty stranou vývoje bez jediné změny.

20. století přineslo všechny siluety, které existují a uplatňují se dodnes - návrháři se vracejí k odkazům dvacátého století, čerpají z něho, a přepracovávají jej v kontextu současnosti - v nových materiálech za použití nových technologií.

V následujících vybraných dekádách 20. století zmiňuji stříhy a návrháře, kteří se nejvýznamněji a nejzřetelněji zapsali do světových dějin módy. Zvláštní pozornost pak věnuji dekádám a siluetám, které mě inspirovaly při vytváření praktické části diplomové práce.

2.1 30. léta

30. léta lze zjednodušeně klasifikovat jako návrat k ženským křivkám. Tento trend byl reakcí na předchozí dekádu, která ženské křivky spíše popírala a modely dodávaly ženám lehce chlapecký vzhled. Z 20. let se udržela štíhlá silueta, avšak vysoká s širokými rameny a utlými boky, pas se vrátil do své přirozené výšky a prsa byla opět zvýrazněna. Pozornost byla nově přitahována k holým zadům.

Sukně šatů na večerní a společenské příležitosti dosahovala až na zem a byla střižená šikmo, aby lehce přiléhala k tělu, takže poprvé odhalovala i křivky ženského pozadí. Límečky často sahaly až ke krku, aby tak došlo k optickému prodloužení figury. Oblíbená byla i tenká ramínka nebo jedno ramínko za krk, takže holá záda nic nenarušovalo.

Ideálem krásy se staly klasické sochy; v jejich napodobování byla největší mistryní Madellaine Vionnetová. Přinesla do módy vynálezy jako šikmý střih, kolovou sukni,

šalový límec nebo vsazované klíny. Řasila šaty přímo na figuríně a díky tomu vytvářela dramatické róby s minimálním množstvím švů a smyslně přiléhavou siluetou. Používala splývavé materiály, mimo jiné například hedvábný krep.

2.1.1 Hollywoodský glamour a zlatá éra filmu

V době, kdy světem otřásla hospodářská finanční krize, se právě film stal pro mnohé únikem z kruté reality. Divačky často žily jeho prostřednictvím svoje sny a toužily vypadat jako filmové divy. Kostýmoví návrháři Adrian, Headová a Benton oblékali nádherné herečky jako Jean Harlowová, Josephine Bakerová, Vivien Leighová či Katharine Hepburnová do rób ušitých nejčastěji z jednobarevných luxusních, splývavých a efektních materiálů, stříhaných diagonálně tak, aby umně obepínaly postavu a zakrývaly nedostatky. Oproti pařížské Haute couture byly konzervativnější a stříhově jednodušší, avšak právě díky materiálům vypadaly tyto šaty na filmovém plátně dokonale, staly se módními inspiracemi a významně tak zasáhly do vývoje večerních a společenských šatů.

2.1.1.1 Gilbert Adrian

Gilbert Adrian byl nejslavnějším kostýmovým návrhářem Hollywoodu, a právě i jeho filmové kostýmy se podílely na vzniku glamour Hollywoodského stylu, přispěly ke změně módní siluety a především se staly velkou módní inspirací pro ženy té doby. Dle jeho vzoru nosily ženy nohavice a nepromokavé pláště, a hedvábné pyžamo se díky němu stalo doslova módním hitem.

Od roku 1928 až do roku 1941 pracoval pro filmové studio MGM a navrhl kostýmy pro více jak 200 filmů. Herečky jako Joan Crawfordová, Norma Shearerová, Judy Garlandová nebo Greta Garbo se právě i díky němu staly legendami filmového plátna.

Adrian byl mistr v zakrývání nedostatků - umně využíval diagonální stříh, asymetrii, zdobení kostýmů s krátkými rukávy. Například pro Joan Crawfordovou do filmu Letty Lynton vytvořil Adrian bílé šaty s našasenými rukávy, které dokonale maskovaly její široká ramena a opticky prodloužily její malou postavu. Důkazem úspěchu těchto šat je skutečnost, že obchodní dům Macy v New Yorku v roce 1932 prodal více jak půl milionu jejich kopií. (z přednášek D. Lapšanká, 2012-2014)

2.1.2 Nekonečné vlečky

I u svatebních šatů 30. let byla ideálem vysoká štíhlá silueta. Šaty, které jemně kopírovaly postavu, měly širší ramena, zvýrazněné poprsí a definovaný pas. Rukávy byly vždy dlouhé, úzké nebo nabírané. Mírně rozšířené sukně nejčastěji od kolen dosahovaly až na zem. Častým znakem bývaly sukně prodloužené do vleček, které mohly být i několik metrů dlouhé, což přispělo k módnímu optickému prodloužení figury.

Velkou inspirací i pro svatební módu byl holywoodský film, který umožňoval popusit uzdu fantazii. I článek z roku 1937 v časopise Vogue vyzýval nevěsty, aby se inspirovaly, plně využily příležitost svatebního dne a staly se hvězdami svého velkého dne. Pro tento den doporučil Vogue šaty od Edwarda Molyneuxe, bílé saténové se zvýrazněným poprsím a volánkovým límečkem, nebo šaty od Mainbochera, chicagského návrháře, bledokouřověmodré saténové doplněné modrými rukavičkami a závojem. Článek také upozornil na trend barevných svatebních šatů – nejběžnější byly světle růžová či bledomodrá, spíše světlé a něžné barvy, které by podtrhovaly nevěstin půvab a upozorňovaly na ženskost.

Šaty bývaly doplněné nejčastěji bohatým tylovým závojem, který mohl sahat až na zem a býval korunovaný věnečkem z květů.

2.2 50. léta

Typická silueta 50. let 20. století se začala tvořit již na konci třicátých let, ale příchod druhé světové války její vývoj pozastavil. Teprve po skončení války byla pozornost opět věnována módě. Pařížský módní průmysl se po válce vzepjal velice rychle a dokázal tak svoje vedoucí postavení v módním světě. Povstat pařížské Haute couture v celé své kráse a dokonalosti pomohl především Christian Dior, který v roce 1947 představil kolekci Corolle. Americká šéfredaktorka časopisu Harper's Bazaar Carmel Snow ji však pojmenovala jinak - New Look, a také upozornila na to, kterým směrem se bude ubírat následující dekáda. Byl to právě kostým Bar z této kolekce, se šikmou bohatě nabíranou černou sukní, krémovým sáčkem s vosím pasem, kulatými boky, zvýrazněným poprsím a měkce zaoblenými rameny, který se stal ikonickým kouskem. Tuto siluetu obráceného kalichu pak kopírovali všichni velcí návrháři - Givenchy, Balmain, Lanvinová, Fath a další, takže se stala synonymem k módě 50. let.

Diorův New look sklídil tak velký úspěch hlavně díky tomu, že vrátil ženám luxus v oblékání, který jim byl za války odpírán. Široké sukně měly enormně velkou spotřebu nádherných materiálů. Opět přišly ke slovu ženské křivky a ženy se opět nechaly dobrovolně upnout do krátkých korzetů, podprsenek, stahovacích a podvazkových pásů, aby dosáhly ultrafemininní siluety.

2.2.1 Christobal Balenciaga

Balenciaga patřil k hrstce návrhářů, kteří měli praktické krejčovské zkušenosti: mistrně vládl nůžkami, vynalezl originální stříhačské techniky, a když vlastnoručně ušil šaty, pak každý šev i steh byly dokonalost sama. (Móda, 2003, str. 510)

Ke klientele Balenciagi patřily elegantní luxusní dámy z "velkého světa", které si dobře uvědomovaly všechna pozitiva investice do jeho modelů. Balenciaga byl právem přezdíván "velmistr haute couture". Jeho modely byly dokonalým spojením materiálové vznešenosti, konstrukční složitosti a zároveň poskytovaly pohodlí. Nevyžadovaly tvarující spodní prádlo, dokonale zakrývaly veškeré nedostatky postavy jako zaoblené břicho, krátký krk, silné paže a široká ramena, ale zároveň lichotily nositelce. Balenciaga se snažil dosáhnout toho, aby se oděv stal druhou kůží nositelky, a aby se z něj nechtěla svléct.

Další charakteristikou jeho tvorby je nadčasovost, o kterou usiloval u každého modelu. Byl inspirovaný plátny velkých mistrů, na kterých ho fascinovala elegancie portrétovaných dam. I při navrhování nových a nových modelů si udržoval téměř stejný styl, zejména ve večerních šatech, které byly jeho specialitou. Ženy je braly jako dlouhodobou investici, právě proto, že i po letech byl jejich design jedinečný a přitom stále současný.

Tento jedinečný návrhář své doby pomohl stanovit trendy 60. let a přinesl novou siluetu ženského oděvu.

K jeho inovativním přínosům v módě patří střih rukávu zasazeného do čtvercového sedla (1939), Petite robe noire (1940), Ligne torneau - soudová linie, nebo bezlímečkový kabát, který zaznamenává úspěch dodnes. A právě jeho kostým s kulatým límcem a nepřepásané tunikové šaty (1955) se staly základem dámského šatníku 2. poloviny 20. století.

Balenciaga si oblíbil stojaté látky, které umožňovaly vytvářet nejrůznější formy. Za jeden z nejzajímavějších kousků z jeho tvorby považují svatební šaty (1967) z bílého gazaru v

kosé linii, která je uplatněna rovněž v dolním okraji. Šaty se rozšiřují od ramen, vpředu jsou kratší, vzadu prodloužené do vlečky.

2.2.2 Christian Dior

Christian Dior nejprve pouze prodával svoje návrhy módním domům jako Nina Ricci, Schiaparelli, Molyneux či Patou. První velký úspěch sklídl s návrhem na šaty "cafe anglais" s lemovanou spodničkou. Avšak svou velkou kariéru nastartoval díky obchodníkovi s textilem, přezdívaného také "král bavlna", Marcelovi Boussacovi, který zainvestoval 10 milionů franků do jeho módního domu. U příležitosti jeho otevření 12. února 1947 představil kolekci Corolle a během pár měsíců se z neznámého návrháře stal král pařížské módní scény. Corolle ligne - silueta obráceného kalichu květu byla riskem, který se vyplatil. Byla návratem k velmi marnivému stylu, zejména pokud jde o spotřebu materiálu, a dala tak všem najevo, že luxus se vrátil.

Svou první kolekci Corolle si Dior nasadil vysokou laťku, a proto se každý rok snažil přijít s něčím novým - tedy s novou siluetou. Postupně představil siluetu "H", která zplošťovala, ale zároveň akcentovala boky, siluetu "A" rozšířenou od ramen a inspirovanou pánským krejčovstvím, a "Y", která zvýraznila ramena a přinesla úzké sukně.

Christian Dior zaměstnával ve svém módním domě ty nejlepší, a proto dokázal nabídnout svým zákaznicím, mezi které patřila například i Rita Haywortová, Margot Fonteynová nebo princezna Margaret, skvělé střihy a dokonalé zpracování. Díky tomu prodal během svého desetiletého působení na pařížské scéně přes 100 000 šatů vytvořených na základě 16 000 návrhových skic. A v roce 1957 tvořily jeho prodeje polovinu pařížského trhu Haute couture. Dior byl také první, kdo použil termín „koktejlky“ či „koktejlkové šaty“. V jeho podání to byly šaty ve zkrácené délce do půlky lýtek, s přiléhavým živůtkem a bohatou širokou sukni zdůrazňující vosí pas. Ve srovnání s ostatními návrháři, kteří experimentovali s užší pouzdřovou sukni, je typický střih koktejlky jedinečný a stále patří do ženských šatníků i na začátku 21. století.

2.2.3 Hubert de Givenchy

James Hubert de Givenchy Taffin byl díky svým dokonalým střihům modelů ušitých z nejkvalitnějších materiálů a okořeněných jednoduchým designem považovaný za

návrhářského krále 50. let. Byl také současně pokrokovým návrhářem, který svou tvorbou předznamenal nastupující revoluční 60. léta 20. století.

Mezi špičku se zařadil svou kolekcí sukní a blůzek z bavlněné košiloviny, které v té době představovali něco naprosto odlišného v dámském šatníku. Později přišel se svou revoluční pytlovitou siluetu, která popřela pas a akcentovala ženské nohy. Dalším jeho vynálezem byla nabíraná sukně do pasu se zkrácenou délkou vpředu a prodlouženou vzadu.

Za Givenchyho obrovským úspěchem také stojí jeho spolupráce s herečkou Audrey Hepburn, která ho sama poprvé oslovila, aby jí vytvořil kostýmy k filmu Sabrina - nejznámější jsou malé černé, bílé korzetové šaty s černou výšivkou a úzké kalhoty s tričkem a malou čapkou benátských gondoliérů. Do legendárního filmu Snídaně u Tiffanyho pro ní Givenchy navrhl malé černé, které se staly ikonickým kouskem v historii módy a předurčily svěží mladistvý styl následující dekády. (z přednášek D. Lapšanká, 2012-2014)

2.2.4 Diorovská silueta – populární i u oltáře

Pokud se silueta některé dekády naplno uplatnila ve svatební módě, pak to bylo právě v 50. letech. Diorova Corolle ligne nebo také New Look ovládla i tuto sféru módy - vypasované živůtky, často bez ramínek, zdobené aranžovanými květy a bohatě nabíraná sukně z více vrstev s vosím pasem často ještě vyznačeným tenkým páskem nebo stuhou - tato kombinace tvořila stálý základ a měnila se jen délka sukní.

Na počátku 50. let britský Vogue identifikoval dva nejčastější styly svatebních šatů - jednak tradiční ze saténu nejčastěji v odstínu ivory (slonová kost) s délkou až na zem s vypasovaným živůtkem doplněný tiárou a dlouhým tylovým závojem nebo rodinnou krajkou, a jako druhý nový mladistvý styl se zkrácenou nabíranou sukní sahající ke kotníkům, z průsvitných materiálů jako je organza, šifon nebo krajka.

Typickou ukázkou tradičních svatebních šatů jsou šaty Hermiony Wills od Normana Hartnela. Byly navrženy tak, aby odrážely osobnost nevěsty, lichotily její postavě a dodaly jejímu vzhledu půvab a důstojnost. Harnel na ně použil lesklé hedvábí v perlovém odstínu a ozdobil je výšivkou, která sahá od ramen přes hrudník a obtáčí celou šíři sukně směrem dozadu.

Obr. 15. Svatební šaty N. Hartnell

V polovině 50. let se krátké šaty staly populárnějšími, sukně se ještě zkrátila do půlky lýtek a Harper's Bazaar je charakterizoval jako baletní délku (1956). Například svatební šaty Tracy Lorel, kterou ztvárnila Grace Kelly ve filmu *High Society* (Vysoká společnost), měly onu baletní délku, byly ušité z bílé vyšívané organzy a navrhla je kostymérka MGM Helen Rose. Na tyto šaty ještě upozornila skutečnost, že uvedení filmu se časově shodovalo s jejím pohádkovým zasnoubením s monackým knížetem Rainierem III.

Současně se udržela i jednodušší kotníková délka z pevnějších trčavějších materiálů, která byla alternativou k měkčí, plnější a kratší baletní sukni. Ke konci 50. let se ke slovu opět dostala klasická délka až na zem, což mělo souvislost převážně s nárůstem formálnějších svateb v kostele. Svatební móda se však nadržela výhradně zmíněných siluet, naopak. Kromě nádherných zdobených rób se objevovala i minimalistická řešení, jako například šaty Audrey Hepburn - halenka s kulatým vztyčeným límečkem a hladká široká kolová sukně těsně pod kolena.

Diorovská silueta se udržela i na počátku 60. let. Jednoduchost, vyváženost a slušivost této siluety přetrvala i do dnešních dnů a dovoluji si říct, že i dnes patří mezi jednu z nejoblíbenějších mezi nevěstami.

2.3 60. léta

Poválečné útrapy skončily, ekonomika byla na vzestupu a nastoupila konzumní éra 60. let. Dynamika velkovýroby a velkospotřeby se citelně projevila i v módě. Vesmírný výzkum

podpořil vývoj syntetických vláken – nylon (1935), polyester (1946), lycra (1958) a další, které umožnily snížit výrobní náklady, přičemž výsledkem byla móda dobré kvality za dobrou cenu. Zpočátku vnímal svět umělá vlákna jako odolnou a levnou náhražku, a teprve až v polovině 20. století docenil rovněž jejich vynikající vlastnosti, unikátní struktury a povrchy.

Celá dekáda šedesátých let se týkala radikální změny stylu, emancipace a rozšíření módy pro všechny, nikoli pouze pro majetné. Nové materiály a postupy a především levná velkovýroba zpřístupnily módu a nejnovější trendy téměř každému. Nastoupila moc mládí a jejich touha po vlastním módním vyjádření. Jako nejúčinnější prostředek odlišení od starších generací se ukázalo vystavování tělesných předností. Přišla éra minisukní, přičemž prvenství v této oblasti se připisuje Mary Quantové. Minišaty jsou pak dílem francouzského návrháře André Courrègese. Tento jednoduchý kus oděvu byl velice pohodlný, a jejich "A" linie lichotila většině ženských postav i s malými nedostatky.

Ve světle velkovýroby a mnoha nových návrhářů Haute couture pomalu ztrácelo vedoucí postavení. Na výsluní módního světa je vrátil až světoznámý návrhář Yves Saint Laurent..

2.3.1 Yves Saint Laurent

Obrovský talent Yves Saint Laurenta dokládá skutečnost, že už jako jednadvacetiletý převzal nejslavnější módní dům té doby Dior a se svou první kolekcí Ligne Trapaze sklídl celosvětový úspěch. Dokázal v ní zachovat odkaz velkého Christiana Diora, ale současně zbavil ženu výztuží a vycpávek.

V dalších kolekcích "Mondrian Look" (1965) a "Pop Art Look" (1966), které vytvořil již pod vlastní značkou, dokázal propojit umění a současnou módu. Vzdal poctu velkému malíři, když navrhl hladké šaty s jednoduchým geometrickým členěním v Modrianově modro-žluto-černo-červené barevnosti a zcela v duchu 60. let. Od té doby móda nepřestávala čerpat z výtvarného umění.

Dalším velkým krokem, kterým se zapsal Yves Saint Laurent do dějin módy, byl jeho dámský smokingový nohavicový kostým, kterým šokoval tehdejší společnost. Od té doby se kalhoty staly nedílnou součástí dámského šatníku i na večerní a společenské události.

Mezi další revoluční nápady, které výrazně ovlivnily vývoj módy 20. století, patří použití průsvitného materiálu, tvídu na dámský nohavicový kostým, elastický žerzej na šatech, a

přenesení pánských prvků - námořnického pláště a vojenského kabátu do dámského šatníku, nebo objevení cigaretových kalhot a vysokých kozaček do půli stehen.

Yves Saint Laurent byl stejně revoluční jako 60. léta, nikdy však nepřekročil hranice mezi reálným a futuristickým. (z přednášek D. Lapšanká, 2012-2014)

2.3.2 Nevěsta v mini

Zkracování sukni se nevyhnulo ani nevěstám u oltáře. Mini pronikla do všech oblastí módy, i když zpočátku si mladí návrháři dobře uvědomovali vážnost a specialitu této události, a když byla v únoru roku 1960 Mary Quantová oslovená časopisem *Woman's Journal*, aby pro něj navrhla svatební šaty, vytvořila bílé šaty bez rukávů v délce pouze do půli lýtek s pevnou zvonkovou sukni. Jinak jednoduché šaty doplnila velkou šitou mašlí v pase a stejná mašle držela i malý tylový závoj.

Tradiční dlouhé šaty zůstávaly stále populární a od pozdních 50. let se postupně vyvíjela jejich silueta k plošší a pevnější zepředu a objemnější vzadu. Při pohledu z boku tak šaty připomínaly kolmý trojúhelník. Typickou ukázkou jednoduché elegance tohoto stylu jsou šaty herečky Marie Orlích ze slonovinového šantungu s vypasovaným vyztuženým korzetem s širokým a hlubokým výstřihem, tříčtvrt'ovými raglánovými rukávy a dlouhou áčkovou sukni, která byla vzadu prodloužená do vlečky. Zepředu byly šaty jednoduché bez ozdob, jen na středu zad za krkem byla mašle, jejíž cípy se postupně rozšiřovaly a sahaly až na zem, a tak ještě podpořily vlečku šatů. Šaty byly vytvořené v Londýně podle licencovaného návrhu francouzské návrhářky Jacques Heim.

Obr. 16. Svatební šaty, J.Heim

V polovině 60. let se lem sukně posunul vysoko nad kolena a mini konečně stálo před oltářem. Například editorka sekce Britské Vogue *Young Ideas* (mladé myšlenky) oslovila návrháře Johna Batese, kterého považovala za nejvýznamnějšího a nejpokrokovějšího návrháře v Británii, aby navrhnul její svatební outfit. Bates přišel s šaty v mini délce z bavlněného gabardénu bez rukávů se stříbrným sedlem a se stojáčkem, sladěné společně s dvouřadým kabátkem, který měl široký stříbrný límec, klopky a manžety na rukávech. Nevěsta měla při svatebním obřadu límec kabátu zvednutý nahoru, takže krásně orámoval její tvář.

Obr. 17. Svatební kabát, J. Patou

V 60. letech se staly také velice moderní maxi kabáty, a i tento kus oděvu pronikl do svatebního šatníku. Například nádherný kabát od Jeana Patou měl typickou siluetu kolmého trojúhelníku 60. let - zepředu plochý, zezadu rozšiřující se od ramen a prodloužený do vlečky. Měl kulatý límeček, velké nakládané kapsy s patkou a byl lemovaný bílou kožešinou. V maxi kabátu se vdávala například popová hvězda Lulu, která si brala zpěváka Maurice Gibbse ze skupiny Bee Gees. Bílý maxi kabát v ruském stylu lemovaný kožešinou z norka doplnil hedvábné mini šaty.

Pokud jde o doplňky, tradiční závoj nebo věneček nahrazovaly v 60. letech kloboučky, propagované jako mladistvá moderní alternativa. V roce 1961 se dokonce na míru ušitý saténový klobouček lemovaný pštrosími péry od Belindy Bellville objevil na titulce magazínu *Brides*. Stejně číslo magazínu *Brides* také představilo svatební čelenku od Jamese Wedge, který mimo jiné navrhoval klobouky pro Mary Quant nebo zlaté čepičky pro Gavina Waddella.

2.4 90.léta

Po velkém boomu ramenaté a přebujelé módy 80. let přichází v 90. letech určitý útlum a lidé si začínali uvědomovat, že oděv může být nejen funkční, ale současně může být prostředkem sdělení určitého názoru nebo reflexí okolního dění. Přichází změna hodnot, nástup hmotné kultury módního systému - recyklace. Intelektuální přístup k módě - konceptualismus - rozebrání oděvu na základní principy. Do módy přichází nová vlna antimódy s paletou umírněných neutrálních barev. Nadhodnotou se stává luxusní materiál, dokonalé zpracování a minimalistické detaily.

Králi módy 90. let se stali Giorgio Armani s feminizovaným mužským oděvem - kostýmem s měkkými elegantními liniemi, a Calvin Klein se svou moderní koncepcí značky - dokonalé spojení minimalistické módy a promyšleného marketingu.

2.4.1 minimalistické svatební

V 90. letech byly v módě bourány hranice nahoty, docházelo k naprostému odhalování těla a ani svatební šaty nestály stranou. Hluboké výstřihy, holá záda a nahá ramena se staly akceptovatelnými i před oltářem. Například šaty Lisi Butcher, úspěšné modelky, odhalovaly podle jejího budoucího manžela víc, než bylo vhodné. Bruce Oldfield pro ni navrhl pouzdrové šaty s dlouhým rukávem, které daly vyniknout její dokonalé figuře. Šaty měly holá záda v hlubokém výstřihu, který se táhl až na boky.

V roce 1985 představila Vivienne Westwood na své přehlídce pro jaro/léto korzet jako svrchní oděv, a právě tento styl se v 90. letech integroval do svatební módy. Jedním z nejoblíbenějších střihů byly právě prádlové korzety s holými rameny a šněrovačkou na zádech. Příkladem takových šatů jsou šaty od Cathrine Rayner z mušlově růžového saténu s vyztuženým korzetem a šněrovačkou na zádech. Přiléhavá sukně šatů byla zdobena pouze velkou motýlí mašlí, která přecházela v krátkou vlečku. Zadní díl šatů byl ztělesněním elegantní ušlechtilé ženskosti.

Obr. 18 Svatební šaty, C. Rayner Obr. 19. Svatební šaty, D. Milner

Vliv večerních šatů na svatební módu lze vidět na šatech od Deborah Milner vytvořených pro televizní reklamu na Renault Clio. Šaty úzké siluety byly celé pokryté něžnou slonovinovou krajkou a zavěšené na tenkých korálkových ramínkách překřížených na zádech. Televizní spot vidělo v roce 1998 více než 23 milionů diváků, což z tohoto modelu svatebních šatů udělalo hit.

3 MODERNÍ TECHNOLOGIE

Obnovení střihů a siluet z minulosti je v kontextu současné doby vysoce ovlivněno novými materiály a technologiemi, které lze použít. Současná móda tak může čerpat z minulosti a díky moderním technologiím podat již ověřený design v nových souvislostech. Nové formy, tvary a materiály a možnosti jejich zpracování, zušlechťování a využití tak dají vytvořit opět zcela novým stylům. V důsledku rychlého vývoje nových materiálů se tak z módního průmyslu stává také velice rychle se rozvíjející a měnící odvětví.

Neustálý vývoj nových technologií má obrovský dopad na vývoj módy. Tradiční techniky objevují možnosti moderních technologií, které mohou zrychlit, zlevnit a zkvalitnit proces výroby. Dnešní automatizované a počítačem řízené procesy již nahrazují některé lidské dovednosti a budoucí vize toho, kam dospějí některá řemesla, jako například krejčovství jsou diametrálně odlišné od současné podoby.

Nová generace návrhářů již nevnímá oděv jen jako pasivní součást našeho života. Naopak se jej snaží díky moderním technologiím a materiálům proměnit v aktivní nástroj, který dokáže reagovat a přizpůsobovat se každodenním situacím v životě člověka.

Moderní technologie jako řezání laserem, snímání těla a nanotechnologie mohou být zkombinovány s inteligentními materiály, které jsou citlivé na teplo (akumulují nebo propouštějí teplo), tvarově přizpůsobitelné a nemusejí se prát. Poskytují snadnější a rychlejší přesnost dat, díky kterým lze například zušlechťovat, dekorovat povrch materiálu nekonečnou škálou barev, nejjemnějšími detaily a s neuvěřitelnou přesností.

Dekoratивní materiály, jako například krajka, by mohly být nahrazeny materiálem s různou gramáží, charakterem a vlastnostmi, prořezávaným laserem.

3.1 Laser

Laser je optický zdroj elektromagnetického záření, vyzařující světlo v úzkém svazku paprsků, které je na rozdíl od obyčejného světla koherentní a monochromatické. Obyčejné světlo je vyzařováno z různých zdrojů, jako jsou například Slunce, otevřený oheň, žárovky, zářivky, výbojky nebo luminiscenční diody.

Laser na rozdíl od těchto zdrojů vyzařuje světlo, které má minimální, téměř nulovou rozbíhavost (je koherentní) a jeho světlo je tvořeno pouze jednou barvou, tedy světlem o

stejně vlnové délce. Obyčejné světlo je tvořeno všemi vlnovými délkami, a tudíž po splynutí všech barev vypadá jako bílé.

Další odlišností laseru je, že může soustředit na malou plochu obrovské množství energie, čehož se dnes využívá v mnoha oborech, jako je například strojírenství (řezání materiálu) a lékařství (miniaturní řezy, ozařování, léčba očí pomocí laseru).

Laser se skládá z pěti hlavních částí - Aktivní prostředí, Zdroj záření (výbojka), Nepropustné zrcadlo, Polopropustné zrcadlo, Laserový paprsek, Ostatní příslušenství

Existuje několik typů laseru, a i když všechny lasery pracují na stejném základě (stimulovaná emise), liší se velmi výrazně svou konstrukcí i vlastnostmi. Jsou dělené do několika skupin podle různých kritérií. Nejčastěji podle skupenství aktivního prostředí na pevnolátkové, kapalinové, plynové a polovodičové.

Využití laserů je obrovské, najdeme je v mnoha oborech, jako např. v medicíně, průmyslu, mikroelektronice, měřicí technice, výpočetní technice, ale i ve vojenství.

V průmyslu se využívá laseru především ke svařování, vrtání, řezání (dekorace skla, rýhování skla), žhání a další. Hlavní výhodou použití laseru je možnost opracování bez kontaktu s výrobkem.

Laserové řezání materiálů se využívá především u materiálů s malou tepelnou vodivostí. Cílem je oddělit části od sebe bez většího rozšíření tepla na zbytek součástí. Používají se především kontinuální CO₂ lasery se středním výkonem (do 15kW). V průmyslu se při řezání dále přivádí plyn, např. kyslík, který zvětší tepelné účinky a urychlí proces řezání. Tímto způsobem se dají řezat součásti jako např. titan, oceli s nízkým obsahem uhlíku a nerezové oceli. Při řezání keramiky, plastů a dřeva je přiváděn interní plyn, který slouží pro odstranění tavenin a odpařujícího se materiálu. Dále se tímto způsobem dají řezat textilní materiály, papír či sklo. Výhodou použití laseru k řezání je hlavně velká rychlost, velká přesnost a s tím možnost automatizace, bezkontaktnost a nezahřívání materiálu.(www.lasery.wz.cz)

Laser je používán i v oděvním průmyslu, kde se zúročují všechny výhody – rychlost, přesnost a použití bez kontaktu s materiálem. Veškeré tyto výhody pak byly důvodem použití laseru pro praktickou část diplomové práce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

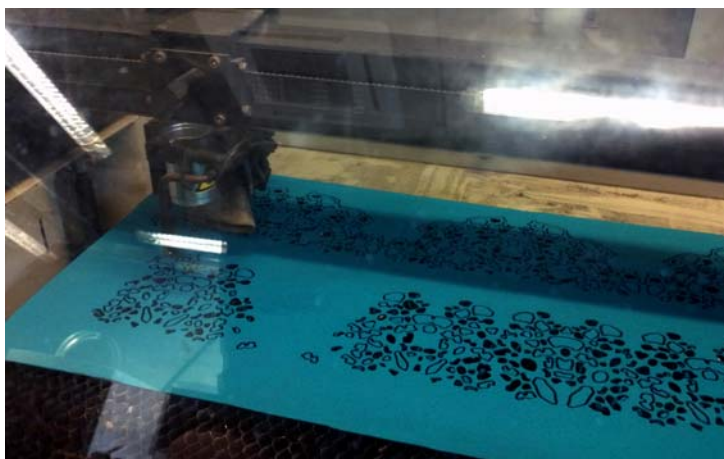
4 KOLEKCE BRIDAL PURE BEAUTY

Mým hlavním cílem bylo vytvořit kolekci, která bude něčím odlišná od současné nabídky svatební šatů. Zároveň však dílčím cílem bylo čerpání inspirace z již ověřených módních siluet a střihů z minulosti a jejich přetransformování do současného kontextu při využití nových materiálů a nových technologií. Inspiraci jsem čerpala především od návrhářů, střihů a modelů popsaných v teoretické části této práce. Nejnosnějšími dekadami uplynulého století v souvislosti s inspirací pro moji kolekci pak byla třicátá a padesátá léta.

Kolekce Bridal Pure Beauty je zhmotněním mých představ při současném využití dosavadních načerpaných zkušeností, posouvání hranic a narušení stereotypů ve svatební módě. Současně se však kolekce nachází stále v mezích reálného běžně nositelného designu a nepřekračuje hranice extravagantních nebo přehnaně futuristických přístupů.

4.1 využitá Technologie laser

Pro svou kolekci Bridal Pure Beauty jsem se rozhodla použít moderní technologii laseru. Tato technologie mi umožnila vytvořit moderní a netradiční zdobení šatů, které však současně připomíná historickou krajku, která je jedním z nečastěji užívaných materiálů na svatební šaty. A současně pro mě představuje jisté propojení s minulostí a její posun do současných souvislostí.

Obr. 20. laser při práci

Laser je v současné době velice oblíbenou moderní technologií, která je, jak již bylo řečeno dříve, užívaná v nejrůznějších oborech jako věda, medicína, průmysl a také design. Ve využití laseru pro oděvní design vidím obrovský potenciál, a proto jsem se ho také

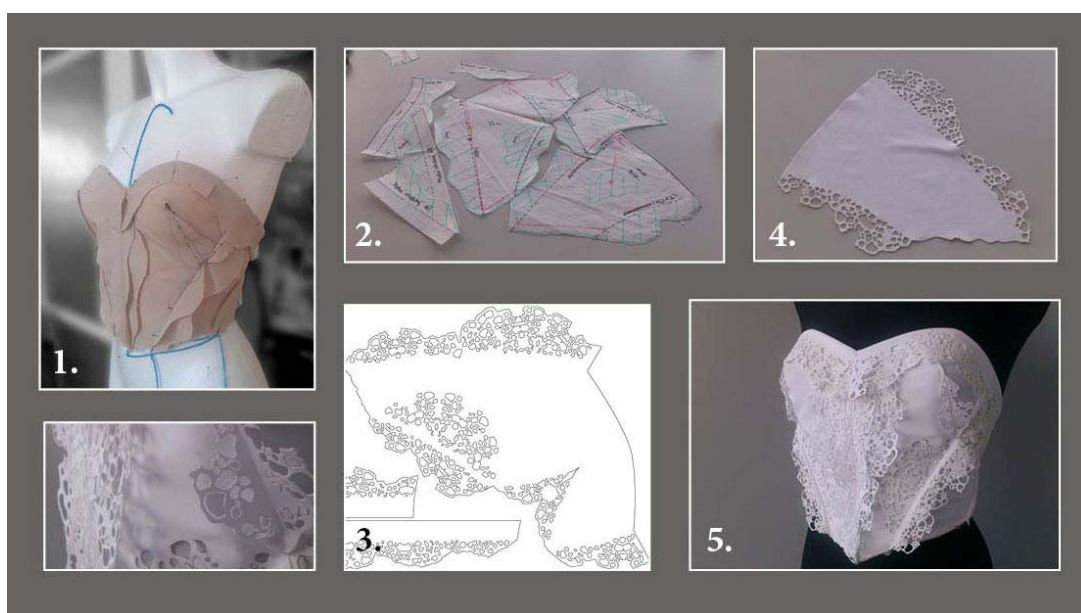
rozhodla plně využít pro svou práci. S jeho pomocí se mi podařilo vytvořit čistý, něžný, ženský a romantický dekor, který ve spojení s propracovaným minimalistickým střihovým řešením dodal šatům potřebnou jedinečnost, originalitu a moderní vzhled.

4.2 postup práce - tvorba střihu přímo z laseru

Tato technologie má velkou výhodu v tom, že z laseru lze získat již hotový díl, který je přímo připravený na šití. Navíc jsou všechny jeho okraje zatavené a tedy ideálně začištěné. Řezání střihu laserem je také daleko přesnější a rychlejší než ruční střihání, proto je také hojně využíváno v konfekci při masové produkci. Další výhodou je přesné umístění laserovaného zdobného motivu na předem určené místo. Motiv tak lze využít i při tvarování střihu, nebo dokonce postavy.

Pro vytvoření pokladů pro laser bylo potřeba nejprve vytvořit přesný střihový díl z papíru, ozkoušený na figuríně nebo přímo na živé postavě. Každý díl byl pak pomocí scanneru přenesen do počítače a následně vykreslen pomocí grafického programu Adobe Illustrator. Současně byl do střihu aplikován zdobný motiv laseru. Nakonec byl takto připravený soubor nahrán do ovládacího programu laseru a prořezán do materiálu.

Určitou překážkou při tvorbě střihu byl maximální formát laseru 30 x 60 cm. V důsledku tohoto omezení díly nemohou být větší nebo musejí být laserovány na víckrát, přičemž zde existuje určité riziko vzniku nepřesností na střihu.

Obr. 21. fotodokumentace pracovního postupu

4.2.1 laser - motiv

Zadání pro motiv laseru byla netradiční, abstraktní forma - inspirovaná organickými strukturami pod mikroskopem. Výchozím bodem pro grafika byly fotografie organických struktur a náhodná fotografie struktury vzniklé pěnou od kávy na sklenici. S motivem bylo nadále pracováno, až vznikl základní motiv, který byl následně modifikován do konkrétního střihu.

4.3 barevnost

Důvod, proč jsem jako hlavní barvu v kolekci použila bílou, souvisí se snahou o propojení odlišnosti kolekce a současně nepřekročení mezi klasických svatebních modelů. Vzhledem k originálním střihům, použitým technologiím a nevšedním aplikacím, jsem zvolila bílou barvu jako reprezentanta klasiky u svatebních šatů. Bílá je od dob královny Victorie barvou číslo jedna, pokud jde o svatební módu. V dnešní době již není používána pro svou symboliku nevinnosti a čistoty - stala se prostě synonymem ke svatebním šatům. I když jsou na trhu k dostání i jiné barvy než bílá, čistá bílá i její jemné odstíny jsou stejně nejčastěji zvolenou barvou nevěstami.

Záměrně jsem však volila čistě bílou, nikoli krémovou, ani šampaň nebo jiné odstíny. Cílem bylo použít tu nejzákladnější a nejtypičtější barvu spojovanou se svatebními šaty a tak modely zpřístupnit představám široké veřejnosti o vzhledu svatebních šatů.

4.3.1 temně fialový model

Možná proto, že dnešní doba nezná hranice a jako barvu svatebních šatů si nevěsty mohou zvolit kterýkoli odstín, jsem i já použila na jeden model z kolekce temně fialovou, která je po černé jednou z nejtmaších a nejkontrastnějších barev k bílé.

Použit zcela odlišný a kontrastní odstín na jeden model z kolekce se současně stává mým autorským podpisem, který jsem použila již ve své bakalářské práci. Do kolekce Dotek kůže, která byla celé laděná do odstínů krémových a pískových barev, jsem zařadila jeden zcela černý model.

4.4 materiály

Výběr materiálu byl převážně daný a současně omezený v důsledku využití technologie laseru. Omezení využitelných materiálů je však vykompenzováno přesností laseru. Laser umožňuje vyřezávat nebo gravírovat různé motivy s nejjemnějšími detaily, jakých by jinou technikou nebylo možno dosáhnout.

Protože požadavky na materiály byly hodně různorodé a často i protichůdné, musela jsem nakonec zvolit dva základní materiály - hlavní a doplňkový. I když původní myšlenkou bylo vytvořit celou kolekci z jednoho materiálu. Bohužel český trh nenabízí nijak širokou paletu materiálů, a protože při použití jediného materiálu bych musela ustoupit od některých návrhů, rozhodla jsem se raději využít kombinaci dvou. Každý z nich má specifické vlastnosti, které jsou vhodné pro určité formy.

Významnou výhodou laseru je přímé zatavení okrajů řezaného motivu, které ovšem vzniká pouze u syntetických materiálů jako je polyester nebo elastan. Různé složení materiálu vytváří při řezání laserem různě zbarvený okraj. Některé materiály, jako například využívaný softshell, mají stejnobarevně, nebo mírně tmavší natavenou hranu. Naproti tomu jiné materiály, převážně ty s příměsí přírodního vlákna, mají okraj zažloutlý nebo dokonce zčernalý. V některých případech by mohl být tento efekt žádaný, ovšem v tomto případě, při tvorbě svatebních, tedy převážně bílých šatů, byl spíše nežádoucí.

4.4.1 Softshell

Po porovnání vlastností a vzhledu mnoha materiálů jsem v závěru jako hlavní materiál kolekce vybrala softshell¹, který nejlépe splňoval dané požadavky a nabízel výraznou odlišnost od klasických materiálů využívaných na svatební šaty. Jeho velkou výhodou, oproti ostatním materiálům, byla jeho vyšší gramáž, která napomohla umocnění využití technologie laseru. Jako další plusové body mohu uvést jeho příjemný povrch na omak, specifické chování materiálu nebo jeho přidané speciální vlastnosti.

Softshell je v široké veřejnosti znám především jako sportovní materiál využívaný především na outdoorové oblečení² – bundy, kalhoty a další části oděvu, které jsou venku vystaveny podnebním podmínkám. Softshell má díky vlisované membráně speciální vlastnosti, které jsou ideálně využitelné právě v outdoorovém oblečení. Jedná se o nepromokavost určenou vodním sloupcem, prodyšnost a odolnost proti větru. Vzhledem k jeho vlastnostem jej řadíme mezi inteligentní materiály.

Z mého pohledu mezi drobnou nevýhodu softshellu patří paradoxně jeho pružnost, protože vzhledem k využití technologie laseru je v místech jeho použití materiál fixován natavenou hranou a při jejím nadměrném namáhání může časem dojít k poškození.

4.4.2 Tyl

Tyl ve dvou variantách - pevný tužený a měkký svatební - jsem zvolila převážně jako doplňkový materiál. Důvodem pro volbu právě toho materiálu byly jeho odlišné vlastnosti - měkkost/pevnost, splývavost, transparentnost atd. - které mi umožnily vytvořit formy, kterých bych pomocí softshellu nedosáhla. Z tylu jsou vytvořené bohatě řasené sukně ke třem modelům, v jednom případě je použitý jako podkladový materiál živůtku.

¹ Softshell je syntetický materiál využívaný pro výrobu funkčních oděvů, zejména určených pro outdoorové aktivity. Je částečně nepromokavý a větruodolný, ale prodyšný.

² Outdoorové oblečení je termín pro oblečení, které oblékáme v případě potřeby vykonávat určitou, většinou sportovní činnost ve volné přírodě, vystaveni přitom po delší dobu rozmarům počasí a klimatickým podmínkám.

Bohaté sukně tvořené několika vrstvami materiálu a metry látky také jsou jedním z „evergreenů“ svatebních šatů. Nařasené tylové sukně tak podporují typický vzhled svatebních modelů.

4.5 Bridal Pure Beauty

Při navrhování kolekce jsem kladla důraz na její různorodost v siluetách, střizích a zdobení. Snažila jsem se plně využít načerpanou inspiraci z historie a moderní technologii laseru a jeho možnosti. Cílem bylo nalézt různé způsoby využití, jak laserované motivy uplatnit ve střihu v ploše i v prostoru ve větší nebo naopak minimální míře pouze jako zdobný detail.

4.5.1 Twiggy

V kolekci v žádném případě nemohly chybět šaty odkazující na nejrevolučnější období dějin módy - 60. léta. Šaty v minimální možné délce, které odhalují křivky ženských nohou, bez kterých by kolekce nikdy nebyla úplná.

Jednoduché hladké šatičky áčkového střihu s minimalistickými ozdobnými detaily v podobně laserovaných patek kapes a malého límečku.

Inspiraci pro tento model jsem samozřejmě hledala u těch nejtypičtějších návrhářů této doby, a to Mary Quantové a André Couregesse, kteří přivedli mini na svět a díky jejich podání ji nosí ženy po celém světě dodnes.

4.5.2 Adina

Jednoduchá rovná silueta a čistý přední díl jsou v dokonalé rovnováze ke zdobnému detailu zad, který tvoří laserované volány volně spadající mezi lopatky. Těžiště šatů je přesunuté dozadu, protože záda nevěsty jsou při obřadu nejdéle viděnou částí šatů, a proto by také měly být jejich dominantou,

Pouzdrová úzká sukně je vzadu rozšířená klínem, který je nejenom funkčním prvkem umožňujícím snadnější pohyb, ale současně umocňuje celkovou siluetu šatů.

Základním zdrojem inspirace se stala štíhlá, vysoká silueta 30. let 20. století a holywoodský glamour. Právě ve 30. letech se pozornost přesouvala k zádům, která byla v té době typizována jako další z mnoha ženských předností.

4.5.3 Scarlet

Minimalistickým řešením kolekce se stal sukňový kostýmek. Modelované zavínovací sáčko s šálovým límcem a asymetrickým cípem a široká kolová sukňě lemovaná laserovanými vsazenými dílky jsou dokonalou alternativou ke svatebním šatům.

Přitažlivost a ženskost je v případě tohoto modelu dodaná hlubokým výstřihem.

Inspirací pro tento kostýmek byla tvorba Christiana Diora a jeho kostýmky s vyznačeným pasem a šikmou sukni. A současně také Givenchyho módní vynález sukňě v kosé délce - podstřižená vpředu a prodloužená vzadu.

4.5.4 Tatiana

Tyto šaty jsou inspirovány obdobím 70. let, kdy vládla móda hippies a ve svatebních šatech převládala návrat k empírové siluetě - zvýšenému pasu pod prsa a romantickému duchu splývavých křehkých siluet.

Základ tvoří šaty potažené netuženým nabíraným tylem, který splývá v měkkých záhybech až na zem. Živůtek šatů je pak vytvořený ze softshellu a zdobený laserem téměř v celé ploše. Laserovaný motiv nádherně lemuje výstřih vpředu i na zádech a dává tak vyniknout ženským křivkám.

Výhodou siluety těchto šatů je, že vyzdvihuje přednosti - dekolt, záda, křivky ženského těla - a zakrývá nedostatky - břicho, boky nebo zadeček.

4.5.5 Grace

Velice oblíbenou střihovou variantou je živůtek se sníženým pasem.

Přiléhavý prodloužený živůtek s průsvitným tylem na ramenou a zádech udělá každou nevěstu něžně svůdnou. Dojem podpoří laserované krajky přecházející od boků na záda, která jsou ve své zdobnosti v protikladu s předním dílem, jenž je zcela hladký. Model je doplněný lehkou splývavou sukni z měkkého tylu, kolového střihu.

U tohoto modelu jsem se nechala inspirovat šaty s krajkovým topem Kate Middleton a Grace Kelly.

4.5.6 Sabrina

Na tomto modelu využívám kontrast malého zdobného korzetu s velkou jednoduchou formou sukně, která je dosažena množstvím použitého materiálu. Ten nebyl záměrně nahrazený žádnou podporou ve formě krinolín a podobně.

Nádheru této siluety pak dotváří tělo - dekolt, hluboký výstřih na zádech, holá ramena a paže – které podporuje celkový dojem krásy a výjimečnosti, jaký se u svatebního dne očekává.

Korzet je tvořený v podstatě "na rube", protože všechny jeho švové přídavky nejsou umístěné klasicky dovnitř do rubu, ale naopak ven do lícu. Tyto přídavky jsou laserované, takže jsou funkční a zároveň ozdobné. Navíc otočením švových přídavků do lícu jsem odbourala přebytečný materiál na těle, který se může u větších gramáží proznačovat a přidávat na objemu postavy.

Jasnou inspirací pro tento model se stala *Ligne Corolle*, neboli silueta obráceného kalichu, kterou znovu pozvedl Christian Dior v 50. letech 20. století a která ovládla celou dekádu a vládne dodnes zejména ve svatebních šatech. Odkaz na povyšení korzetu se sněrováním a holými rameny jako vrchního oděvu pak nalezneme v 90. letech minulého století.

4.5.7 Ariel

"Černou ovčí" kolekce jsou temně fialové šaty se siluetou mořské panny - úzká pouzdrová sukně nad kolena a kolová široká sukně vespod. Jsou také jediným modelem s asymetricky řešeným horním dílem na jedno rameno, zpod kterého vystupuje na povrch něžný bílý korzet odkazující na speciální příležitost, pro kterou jsou šaty určeny. Laserovaný skládaný lem fialových šatů ještě umocňuje jejich asymetrické řešení a přechod mezi bílým korzetem.

Specialitou těchto šatů je jejich oddělitelná spodní sukně, z dlouhých šatů tak vzniknou krátké pouzdrové šaty vhodné na večerní party po svatbě nebo v budoucnu na další společenské akce.

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

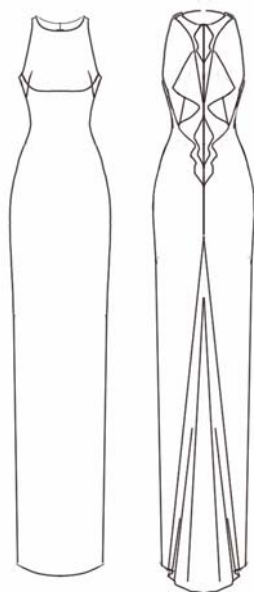
5 TECHNICKÉ POPISY A NÁKRESY MODELŮ

5.1 Dámské svatební pouzdrové minišaty s ozdobným límečkem.

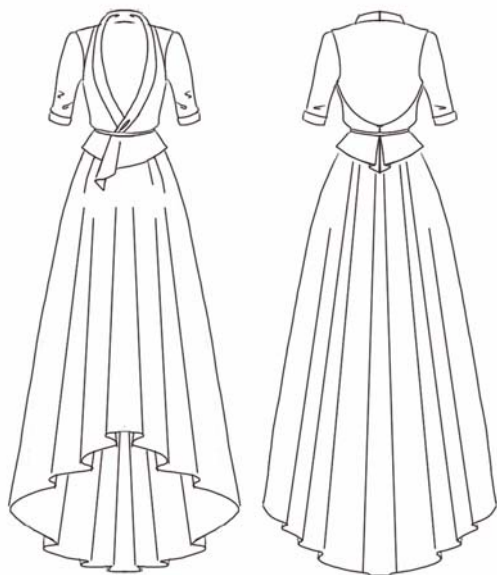
PD šatů je hladký, členěný šikmými prsními záševky. PD i ZD je ve výšce boků přestřižen, do švu jsou vsazené skryté kapsy s ozdobnou laserovanou patkou. Límeček je ozdobený laserem. ZD je hladký, ve středu se zapínání na skryté zdrhovadlo.

5.2 Dámské svatební pouzdrové šaty s ozdobnými zády

Dlouhé úzké šaty jsou ušité z bílého softshellu. PD je hladký členěný jedním vodorovným švem pod prsy a dvěma podélnými bočními švy, které přecházejí do prsních záševků. Ve středu ZD je zapínání na skryté zdrhovadlo. ZD je zdobený laserovanými díly, které volně padají v záhybech (mezi lopatky). Sukně je ve ZD středovém švu rozšířená vsazeným klínovým dílem.

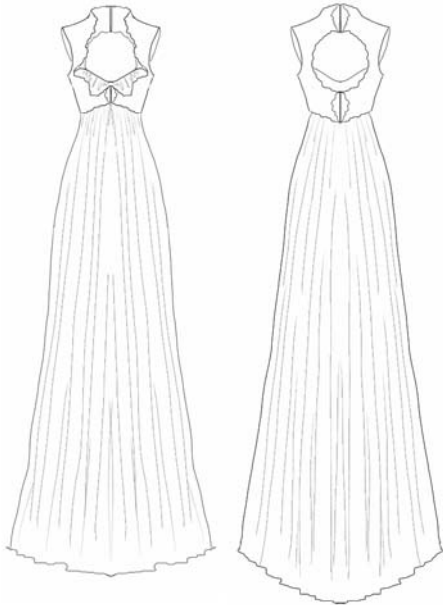
5.3 Dámské svatební šaty kostýmového střihu vzadu prodloužené.

Šaty jsou tvořené samostatným modelovaným zavinovacím kostýmovým kabátkem s přinechaným šalovým límcem ze softshellu, tříčtvrt'ovými úzkými rukávy s přinechanou manžetou. PD je hladký bez švů a přechází do ZD. ZD kabátku je hladký nečleněný a přechází do PD. Kabátek má v pase vsazený asymetrický volán ve středu ZD s protizáhybem.

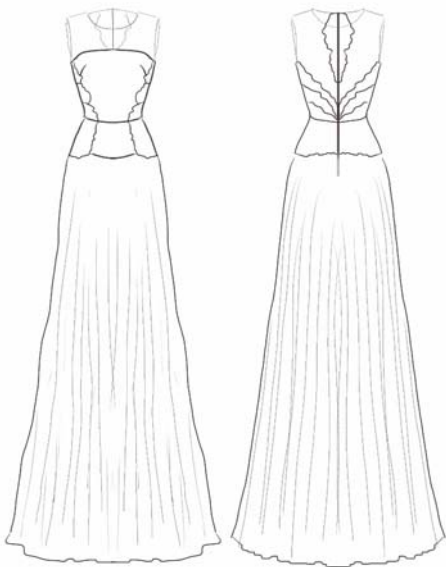
Sukně je kolová se dvěma protizáhyby na PD a třemi na ZD. Je ušitá ze softshellu a vsazená do vyztuženého pasového límce. Ve středu ZD je zapínání na skryté zdrhovadlo. Délka sukně je asymetrická. Délka PD sukně je pod kolena, ZD ke kotníkům. V dolním okraji sukně jsou vsazené laserované dílky. Sukně má nabíranou tylovou spodničku vsazenou do pasového límce.

5.4 Dámské svatební šaty empírového střihu

Živůtek šatů je modelovaný vsazenou podprsenkou a potažený měkkým našaseným tylem, který přechází do dlouhé sukně. Vrchní díl šatů tvoří softshellové bolerko jehož PD i ZD je zdobené prořezaný laserem. PD má hluboký výstřih a malý stojáček. ZD má kulatý prostřih na zádech. Ve středu ZD je zapínání na skryté zdrhovadlo a háčky.

5.5 Dámské dlouhé svatební šaty s živůtkem a splývavou sukní.

Horní PD a ZD díl šatů tvoří samostatný živůtek bez rukávů z bílého softshellu a měkkého svatebního tylu. ZD je zdobený laserem prořezávaným ornamentem. Ve středu ZD je

zapínání na skryté zdrhovadlo lemované vsazenými díly ozdobenými laserem prořezávaným ornamentem.

Sukně je kolová, do pasu, v délce až na zem je nabíraná do tvarovaného vyztuženého sedla se zapínáním ve středu ZD na skryté zdrhovadlo.

5.6 Dámské dlouhé svatební šaty s úzkým korzetem a širokou sukni.

Horní díl šatů tvoří samostatný přiléhavý korzet z bílého softshellu bez ramínek se srdíčkovým výstřihem. PD i ZD je členěný podélnými švy vyztuženými kosticemi. Na PD jsou šikmé prsní záševky. Zapínání je na šněrování s podkrytem v ZD. Švové přídavky PD i ZD jsou otočeny do lícu. Kraj zdobí laserem prořezávaný ornament. Rubová strana korzetu je začištěná podšívkou.

Sukně do pasu v délce až na zem. Sukni tvoří několik vrstev tylu nabíraného do vyztuženého pasového límce. V ZD je zapínání na háček a očko.

5.7 Dámské svatební dvoudílné šaty s asymetrickým horním dílem

Dvoudílné šaty ze softshellu, přestřižené v pase vodorovným švem. Horní díl šatů tvoří spodní korzet . PD i ZD je členěný podélnými švy. Na PD jsou šikmé prsní záševky. Horní díl je vyztužený kosticemi . PD a ZD vrchního dílu šatů je asymetricky střižený na jedno rameno a členěný šikmými švy. Zapínání spodního korzetu i vrchního dílu je umístěno na pravém boku na skryté zdrhovadlo. Sukně šatů je hladká v délce nad kolena. Na ZD jsou dva odševky. Šaty mají samostatnou oddělitelnou dlouhou sukni z tylu a softshellu. 10cm na kolena je do hladké pouzdrové spodničky vsazená široká nabíraná kolová sukně v délce až na zem. Celá spodnička je vsazená do vyztuženého pasového límce na zapínání na háček v bočním švu.

ZÁVĚR

Už díky své bakalářské práci jsem našla cestu, kterou se chci ve své budoucí tvorbě dál ubírat, chci se zaměřit na design společenských, večerních a slavnostních šatů v čistě ženských siluetách. A právě moje diplomová práce se stala prvními kroky po této cestě. Mým největším snem bylo navrhnout kolekci svatebních šatů, které pro mne znamenají vrchol tvorby oděvního návrháře, protože se návrhář tímto způsobem může podílet na jednom z nejdůležitějších a nejkrásnějších dnů v životě téměř každé ženy. Kromě vytvoření pohádkové fantazie je tak pro designéra naplňující i vědomí, že žena nosící jeho šaty se ve svůj svatební den cítí spokojená, šťastná a krásná a že se jí třeba splnil dětský sen.

Práce na této kolekci mě opravdu naplňovala a bavila. Přála bych si snad jen mít více času, abych dokázala dovést modely do naprosté dokonalosti, lépe využít všechny možnosti laseru, které jsem při práci s ním objevila. Samozřejmě se práce na diplomové práci neobešla bez překážek, které začaly nedostupností potřebných studijních podkladů, přes nedostatečnou nabídku textilních materiálů na českém trhu až po problémy se stříhovým řešením modelů.

Celkově však hodnotím svou práci velice pozitivně a s jejím výsledkem jsem více než spokojená. Jako každý návrhář však ve své práci vidím i prostor ke zlepšení, na který bych se do budoucna chtěla zaměřit a usilovat tak o maximální možné využití svých zkušeností, znalostí a fantazie.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Móda: z dějin odívání 18., 19. a 20. století : sbírka Kyoto Costume Institute. Vyd. 1. Praha: Slovart, 2003, 735 s. ISBN 38-228-2624-3.

EDEN, Nellie. *Marie claire: thing smart, look amazing* [online]. marieclaire, 2014-05-01 [cit. 2014-05-12]. Dostupné z: http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social

EHRMAN, Edwina. *The wedding dress: 300 years of bridal fashions.* Wellington, N.Z., 2011. ISBN 978-187-7385-834.

Laser: a vše o něm [online]. 2013-07-03 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://lasery.wz.cz/>

Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2013, 480 s. ISBN 978-80-242-4170-8.

OKRUHLICOVÁ, Dominika. *Newest nevěsta.* Zlín, 2012. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací, výtvarná umění, design oděvu. Vedoucí diplomové práce MgA. Maria Štraneková ArtD. Dostupné z: <http://dspace.k.utb.cz/handle/10563/21705>

QUINN, Bradley. *Fashion futures.* London: Merrell, 2012. ISBN 978-185-8945-637.

STEVENSON, N. *Kronika módy: 1800 - 1870 - 1940 - 1960 - 1980 - 2020 : kdo udává tón - nejslavnější módní ikony a návrháři.* Vyd. 1. Praha: Fortuna Libri, c2011, 288 s. Fortuna factum. ISBN 978-80-7321-570-5.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Wallis Simpson.....	13
Obr. 2. Královna Elizabeth II	14
Obr. 3. Jacqueline Bouvier	15
Obr. 4. Grace Kelly, Obr. 5. Audrey Hepburn.....	16
Obr. 6. Elizabeth Taylor	17
Obr. 7. Bianca Jagger.....	17
Obr. 8. Mia Farrow, Obr. 9. Yoko Ono	18
Obr. 10. princezna Diana, Obr. 11. Gwen Stefani.....	19
Obr. 12. Kate Middleton, Obr. 13 Kate Moss	20
Obr. 14. S. J. Parker	20
Obr. 15. Svatební šaty N. Hartnell.....	27
Obr. 16. Svatební šaty, J.Heim	29
Obr. 17. Svatební kabát, J. Patou.....	30
Obr. 18 Svatební šaty, C. Rayner, Obr. 19. Svatební šaty, D. Milner	32
Obr. 20. laser při práci	36
Obr. 21. fotodokumentace pracovního postupu.....	37

ZDROJE OBRÁZKŮ

Obr. 1. dostupné z: < <http://coutureallure.blogspot.cz/2013/06/wallis-simpsons-wedding-dress.html> >

Obr. 2. The wedding dress, 2011, str.131

Obr. 3. dostupné z: < http://www.huffingtonpost.com/2013/02/05/ann-lowe-black-fashion-designer-jacqueline-kennedy-wedding-dress_n_2624316.html>

Obr. 4. dostupné z: < http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social >

Obr. 5. dostupné z: <<http://idoweddingsng.blogspot.cz/2013/05/famous-brides-spotlight.html>>

Obr. 6. dostupné z: < http://flyawaybride.com/fridays-fab-5-green-wedding-dress/2012-09-20_019/>

Obr. 7. The wedding dress, 2011, str.150

Obr. 8. dostupné z: < http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social >

Obr. 9. dostupné z: < <http://newsfashiontrend.com/celebrity-wedding-dresses-from-simple-to-unique.html/yoko-ono-celebrity-wedding-dresses>>

Obr. 10. dostupné z: <<http://idoweddingsng.blogspot.cz/2013/05/famous-brides-spotlight.html>>

Obr. 11. dostupné z: < http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social >

Obr. 12. dostupné z: < http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social >

time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social >

Obr. 13. dostupné z: < [http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-](http://www.marieclaire.co.uk/blogs/546328/17-of-the-most-iconic-wedding-dresses-of-all-time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social)

time.html?utm_campaign=iconicweddingdresses&utm_source=facebook&utm_medium=social >

Obr. 14. dostupné z: < <http://www.wedding53.com/the-wedding-dress-from-sex-and-the-city/the-wedding-dress-from-sex-and-the-city> >

Obr. 15. The wedding dress, 2011, str.134

Obr. 16. The wedding dress, 2011, str.143

Obr. 17. The wedding dress, 2011, str.146

Obr. 18. The wedding dress, 2011, str.166

Obr. 19. The wedding dress, 2011, str.167

Obr. 20. vlastní zdroje, 2014

Obr. 21. vlastní zdroje, 2014

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: MOODBOARD, INSPIRACE A NÁVRHY KE KOLEKCI
BRIDAL PURE BEAUTY

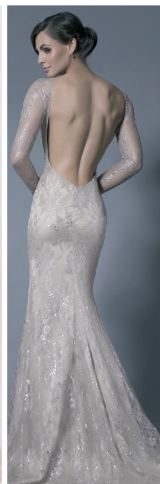
PŘÍLOHA P II: FOTODOKUMENTACE PRACOVNÍCH POSTUPŮ

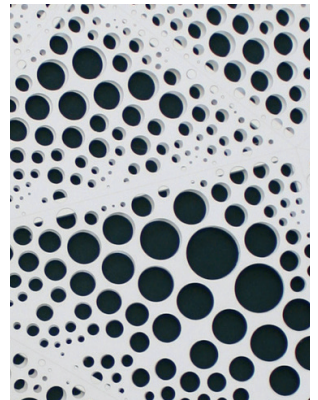
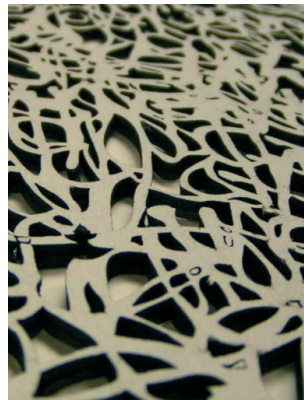
PŘÍLOHA P III: FOTODOKUMENTACE KOLEKCE BRIDAL PURE BEAUTY

**PŘÍLOHA P I: MOODBOARD, INSPIRACE A NÁVRHY KE
KOLEKCI BRIDAL PURE BEAUTY**

Bridal Pure Beauty

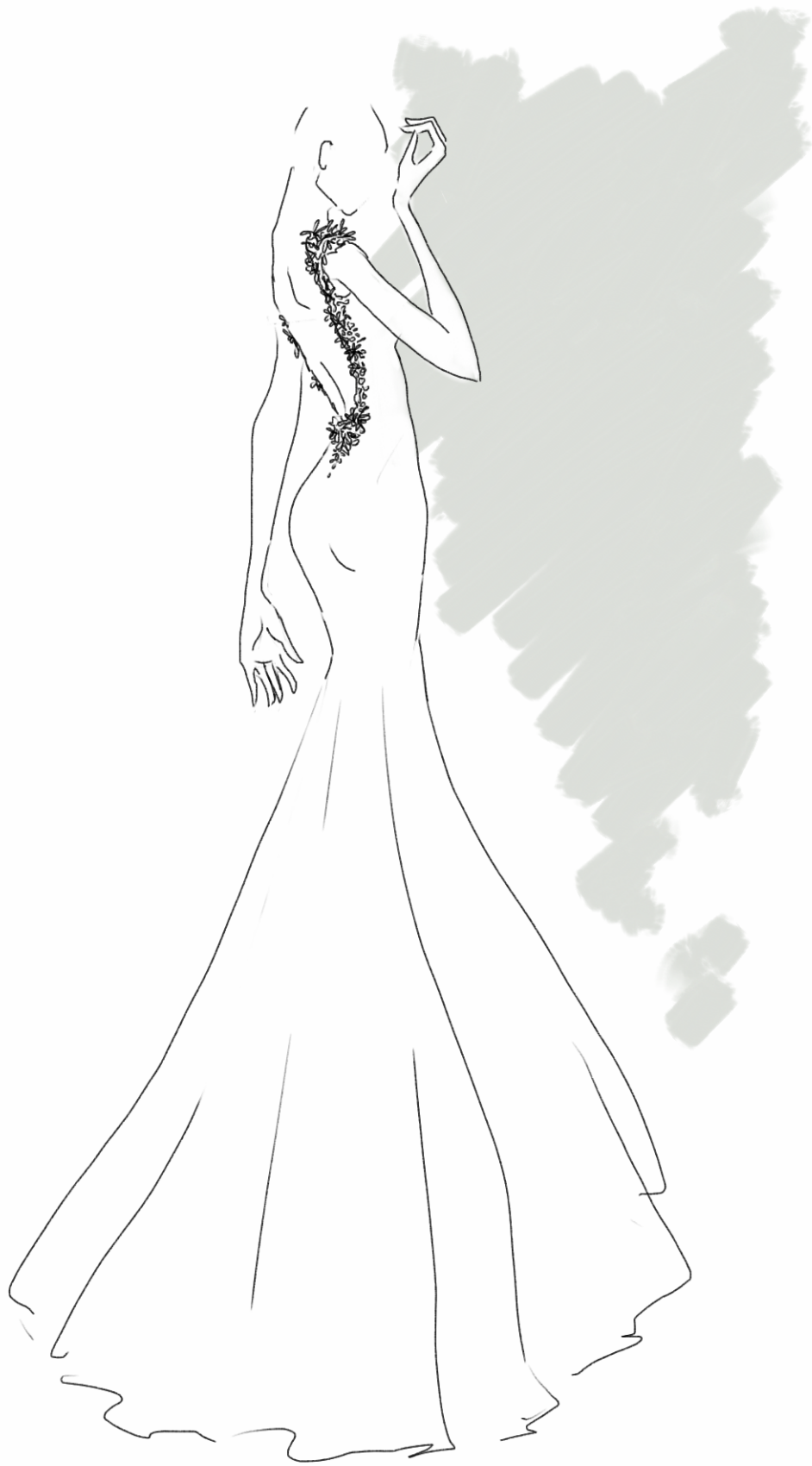

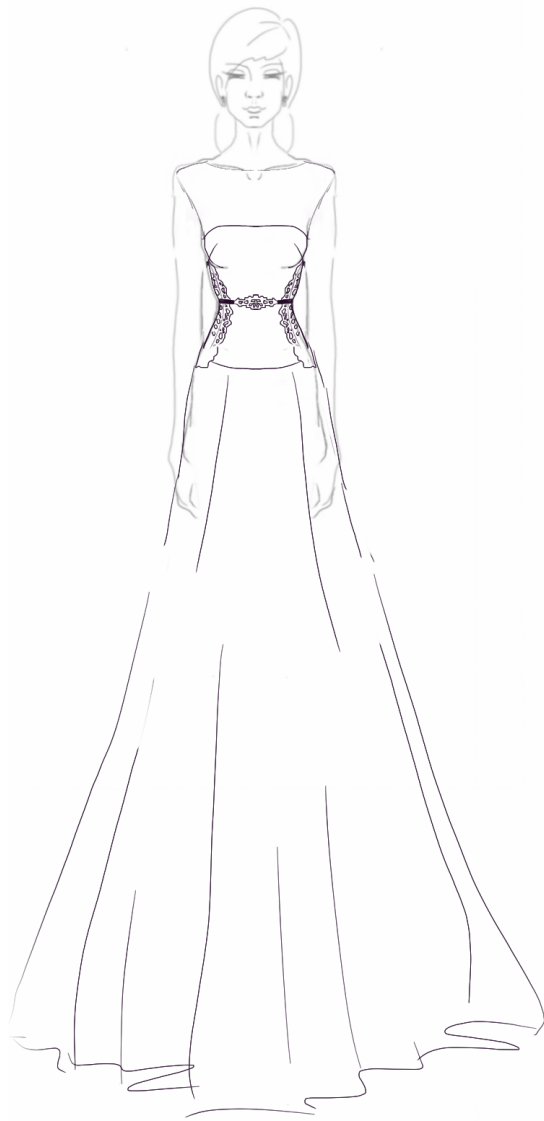
Piercing in mobile

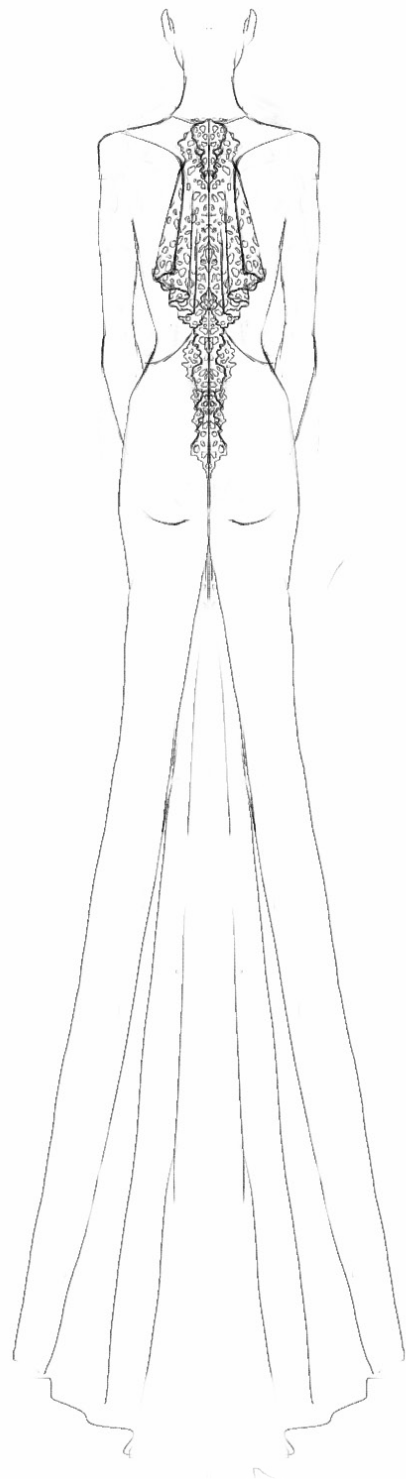
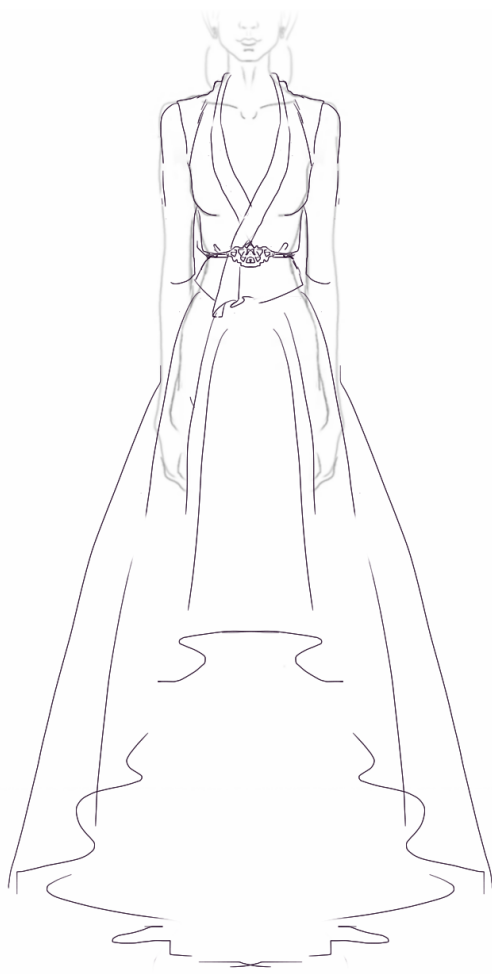
cigarette / Kahlody

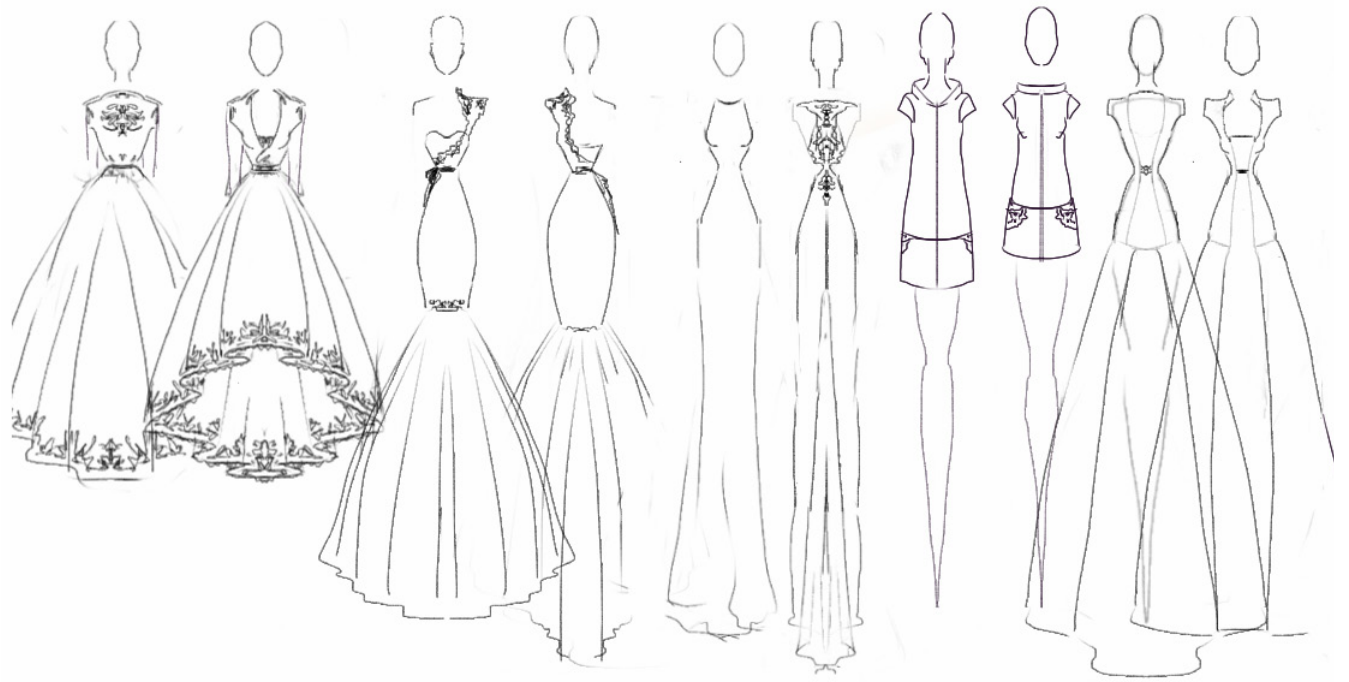

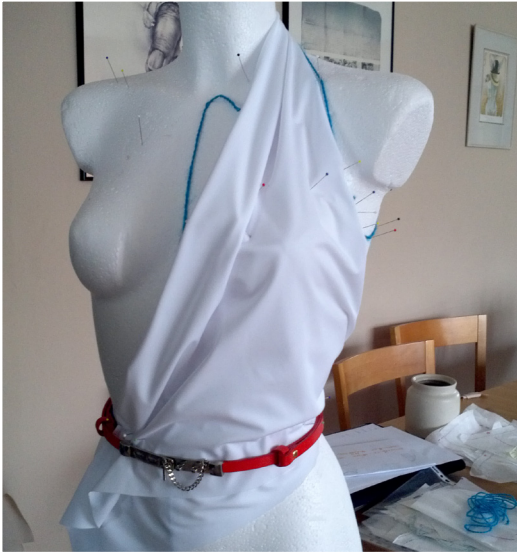

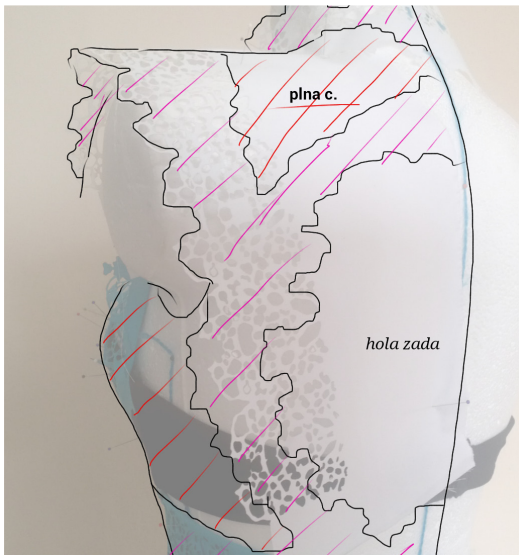
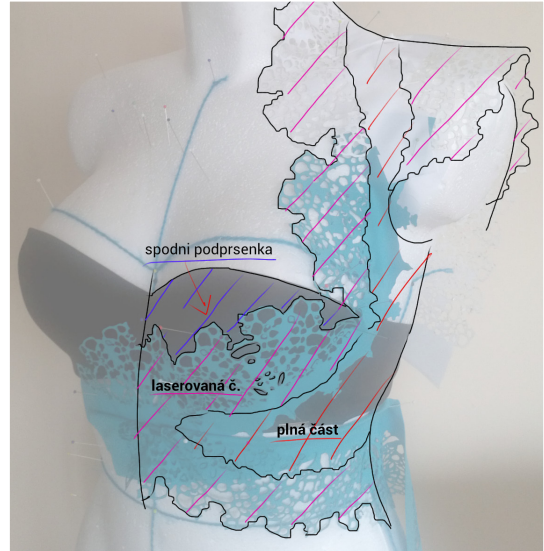

PŘÍLOHA P II: FOTODOKUMENTACE PRACOVNÍCH POSTUPŮ

PŘÍLOHA P III: FOTODOKUMENTACE KOLEKCE BRIDAL PURE BEAUTY

fotograf: Lukáš Legierski

modelky: Lucie Kuchařová, Veronika Pilátová

make-up, hairstyle: Martina Laňková

